

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619202946
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4619202946.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. nar. XX. XX. XXXX, bytom u rodičov, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: S. E., nar. XX.XX.XXXX a otca: I. E., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom C. R. XXX/XXX, T. a obaja zastúpení advokátkou: JUDr. Margita Kytárová, so sídlom Sv. Cyrila a Metoda 4595/18, Topoľčany, za účasti Okresnej prokuratúry Topoľčany, o návrhoch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany a rodičov maloletého dieťaťa na uloženie výchovného opatrenia, o odvolaní Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 12. marca 2020 č.k. 9P/205/2019 - 112 (ďalej „uznesenie súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany a uložil maloletej K. E., nar. XX. XX. XXXX a jej rodičom S. E., nar. XX. XX. XXXX a I. E., nar. XX. XX. XXXX výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ul. P. XXXX, B. u psychologičky R.. D. X. v trvaní šesť mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

1.1. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 37 ods. 2, ods. 3, ods. 7 a ods. 8 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) a § 52 Civilného mimosporového poriadku (zákon číslo 161/2015 Z.z., ďalej len „CMP“).

1.2. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že výchovné opatrenia majú plniť ochrannú funkciu - napomáhať navráteniu riadneho výchovného prostredia, ktoré zabezpečí, že dieťa sa bude vyvíjať v súlade so všeobecne akceptovanými morálnymi zásadami spoločnosti. Pri výbere druhu výchovného opatrenia sa prihliada na to, aby uložené výchovné opatrenie bolo efektívne, t. j. aby prinieslo požadovaný výsledok. Zároveň sa výchovnými opatreniami nemôže zasahovať neprimeraným spôsobom do práv dieťaťa za situácie, keď sa požadovaný výsledok môže dosiahnuť za použitia miernejšej formy výchovného opatrenia.

1.3. Návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B. na uloženie výchovného opatrenia považoval vyhodnotil ako nedôvodný. Napriek tomu, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny B. nemožno uprieť, že návrhom sledoval najlepší záujem dieťaťa, keďže v čase podania návrhu na začatie konania sa

situácia v rodine javila ako nemenná a prístup maloletej k plneniu si povinností ako nedostatočný, pre rozhodovanie súdu je ale rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej.

1.4. Vykonaným dokazovaním počas konania na súde prvej inštancie bolo preukázané, že u maloletej došlo k náprave vo vzťahu k povinnej školskej dochádzke odo dňa 18. 12. 2019, čo potvrdili obaja svedkovia, ktorí maloletú (mimo rodinného prostredia) poznajú najlepšie. Došlo k tomu síce až po podaní návrhu na začatie konania a zjavne aj účelovo pod hrozbou odňatia dieťaťa z rodinného prostredia, ale s prihliadnutím na ochranu práv dieťaťa, ktoré aktuálne spolupracuje, je potrebné k veci pristupovať citlivo, a to i s prihliadnutím na jej vyhrážky seba poškodzovaním, resp. i demonštratívne pokusy z minulosti, ku ktorým maloletá pristúpila pre pocit nepochopenia zo strany blízkych osôb a aj zo strany úradov. Nie je možné dieťa trestať za to, že aktuálne spolupracuje, hoci sa tak stalo pod tlakom okolností. Taktiež situácia v rodine sa zlepšila a aj rodičia si z totožného dôvodu ako maloletá, uvedomujú potrebu odbornej pomoci maloletej, ako aj im. U rodičov bol zistený nedostatok autority a málo podnetné a konfliktné rodinné prostredie, je preto potrebné s nimi pracovať, pretože i prípadným odňatím dieťaťa bez spolupráce s rodičmi by sa požadovaný cieľ nedosiahol. Tiež bolo potrebné z pohľadu dieťaťa prihliadať na očakávané ukončenie základnej školy, teda prostredia, ktoré maloletá subjektívne vníma negatívne, pričom svoju snahu koncentruje na to, aby sa dostala na strednú školu, na ktorej by mohla realizovať svoje záľuby. Vyňatie maloletej z rodinného prostredia by za takejto situácie malo značne negatívny dopad na maloletú. Dospel preto k záveru, že návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B. je potrebné ako nedôvodný zamietnuť (výrok I. uznesenia).

1.5. Ďalej dôvodil tým, že s rodičmi i s maloletou je ale potrebné i naďalej pracovať. Z tohto dôvodu zároveň uložil maloletej K. a jej rodičom výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ul. P. XXXX, B. u psychologičky R.. D. X. v trvaní šesť mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. Výchovné opatrenie bude realizované v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a nie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny B. z dôvodu, že rodičia zjavne nemajú dôveru k pracovníckam Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B. a k nimi navrhovaným opatreniam. Práca tretej osoby pôsobiacej mimo štruktúry Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B. by mohla prinavrátiť dôveru rodičov k inštitúciám chrániacim záujmy maloletých detí. To ale neznamená, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny B. nebude účinky uloženého výchovného opatrenia v spolupráci s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie vyhodnocovať. Dĺžku trvania uloženého výchovného opatrenia súd stanovil na šesť mesiacov, aby príslušná psychologička mala možnosť s rodinou pracovať počas dlhšieho ako rodičmi navrhovaného obdobia. Maloletá i jej rodičia si musia uvedomiť, že súd pre prípad opakovanej potreby práce s rodinou v budúcnosti bude prihliadať na to, akým spôsobom budú všetci traja k aktuálne uloženému výchovnému opatreniu pristupovať a či si maloletá bude plniť svoje povinnosti na požadovanej úrovni.

1.6. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol odvolaním Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny B. v zákonom stanovenej lehote. Namietal, že k náprave maloletej došlo vo vzťahu k povinnej školskej dochádzke a zmene postoja rodičov po podaní návrhu na začatie konania a zjavne účelovo, pod hrozbou odňatia dieťaťa z rodinného prostredia. Túto skutočnosť nepopiera, ale poukazuje na to, že u maloletej a jej rodičov sa jedná o opakované situácie, kedy aj v minulosti dochádzalo u maloletej a jej rodičov k dočasnému zlepšeniu situácie pod vplyvom hrozby uloženia výchovného opatrenia, resp. vykonávania iných opatrení. Aj svedkovia považovali správanie maloletej za účelové. Nesúhlasí ani s tvrdením súdu prvej inštancie, že uloženie výchovného opatrenia sa bude realizovať v Centre pedagogicko - psychologického poradenstva v B. z dôvodu, že rodičia dieťaťa nemajú dôveru k jeho pracovníkom. Uviedol, že uznesením Okresného súdu B. zo dňa 15. 12. 2016, č.k. 11P/244/2016 - 22 bolo uložené výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou mal. K. na dobu jedného roka, ktoré nespĺnilo svoj účel. Dôvodom bolo, že rodičia maloletej nezvládali výchovu a preto uznesením zo dňa 26. XX. 2018 č.k. 10PPOm/1/2018 - 7 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú do starostlivosti Diagnostického centra P.. Vzhľadom k týmto skutočnostiam považoval uloženie výchovného opatrenia pobytovou formou za najvhodnejšie riešenie, ktoré je v záujme maloletého dieťaťa. Má za to, že maloletá nerešpektuje svojich rodičov a rodičia nedokážu maloletej zabezpečiť adekvátnu starostlivosť a ochranu. Žiadal odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že uloží výchovné opatrenie - a to pobyt

maloletej v zariadení Centrum pre deti a rodiny B., so sídlom Q. XXXX, B., z dôvodu zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zákona o rodine.

3. Rodičia maloletej v podanom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedli, že nesúhlasia s odvolaním Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B.. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považujú za správne, vychádzajúce z dôsledne vykonaného dokazovania a riadne odôvodnené. Uviedli, že správnosť postupu súdu a jeho rozhodnutia potvrdilo aj stanovisko Okresnej prokuratúry B. v zastúpení JUDr. J. R., ktorej časť záverečnej reči z pojednávania zo dňa 12. 03. 2020 citovali. Vo vzťahu k povinnej školskej dochádzke maloletej poukázali na výpoveď svedka R.. R. K., triedneho učiteľa, podľa ktorého nastala u maloletej pozitívna zmena. Skutočnosť, že k náprave v dochádzke prišlo po podaní návrhu na začatie konania nemôže byť v neprospech maloletej. Súhlasia s odôvodnením súdu prvej inštancie v rozhodnutí, v ktorom súd vyhodnotil zmenu správania maloletej po podaní návrhu. Ku skutočnosti, že nemajú dôveru voči pracovníckam Úradu, práce, sociálnych vecí a rodiny B. uviedli, že je to vlastným pričinením pracovníkov zaangažovaných do vecí maloletej, nie ich vinou. Pracovníci Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B. a rovnako aj riaditeľka Centra pre deti a rodiny v B. svojím negatívnym prístupom k maloletej a jej rodine spôsobili stratu ich dôvery aj dôvery maloletej v tieto inštitúcie. Od poslednej návštevy pracovníčok, čo bolo dňa 05. 12. 2019 sa maloletá upokojila, rešpektuje dané poučenie, že lieky jej má podávať matka, je veselšia a v rodine aktívnejšia. Uviedli, že maloletá je schopná dôverovať inštitúciám aj ľuďom, pokiaľ cíti, že ich záujem o ňu je skutočný a dôkazom toho je aj školská psychologička a triedny učiteľ, ktorých má rada a dôveruje im. Centru pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie v B., ako nezávislému zariadeniu a aj R.. X., maloletá aj oni dôverujú a vyslovili záujem pravidelne sa zúčastňovať poradenstva a prijať pomoc, s poskytnutím ktorej vo forme odborného poradenstva R.. X. súhlasila. Považujú za absolútne nepravdivé tvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B., že s rodinou od XX. 04. 2020 boli vykonávané opatrenia, pretože naposledy boli zamestnankyne oddelenia v rodine maloletej dňa 05. 12. 20XX. Záverom dodali, že považujú za dôležité nezradiť dieťa a jej dôveru a žiadali rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

4. Okresná prokuratúra B. sa vyjadrila k odvolaniu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny písomným podaním, v ktorom uviedla, že uznesenie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Dokazovaním neboli preukázané skutočnosti odôvodňujúce konštatovať, že je v záujme maloletej jej dočasné vyňatie z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli a v rámci odbornej pomoci maloletej nariadiť jej pobyt v zariadení navrhovanom navrhovateľom. Nepochybne bolo tiež preukázané, predovšetkým výsluchmi svedkov, že maloletá pochádza z málo podnetného a konfliktného prostredia, v ktorom rodičia nemajú u maloletej dostatočnú autoritu a nevedia ju motivovať. Súdom prvej inštancie zistený skutkový stav odôvodňuje skutočnosť, že je potrebné pracovať tak s maloletou, ako aj s jej rodičmi pri výchove maloletej. V kontexte s uvedeným pokladá preto za dôvodné a dostatočné súdom uložené výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu. Navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 94 CMP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), prejednal odvolanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 68 CMP), s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho aj správny právny záver, preto napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Predmetom konania v danej veci bolo uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zákona o rodine, a to pobyt maloletej v zariadení Centra pre deti a rodiny B., z dôvodu zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny B. v podanom návrhu dôvodí tým, že úradu boli opakovane zasielané oznámenia o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky. Matka maloletej uvádzala, že K. rodičov nerešpektuje, neposlúcha, je agresívna, keď jej spomenú školu, chytí amok. Na základe uvedených problémov maloletá absolvovala od 0X. XX. XXXX do XX.. dobrovoľný pobyt na Psychiatrickej klinike Fakultnej nemocnici V.. Problémy s dochádzkou do školy však mala aj naďalej. Z toho dôvodu musela absolvovať komisionálne skúšky. Maloletá K. začala školu navštevovať až v treťom februárovom týždni 2019, v prvom polroku nebola klasifikovaná. Dňa 06. 03. 2019 sa na úrad dostavili rodičia a uviedli, že K. naďalej odmieta chodiť do školy, vyhovára sa na zdravotné problémy a nevedia ju donútiť a ani motivovať k riadnej dochádzke do školy. Dňa 08. 03. 2019 zaslalo Centru pre deti a rodiny B. odporúčanie na výkon opatrení ambulantnou a terénnou formou v Centre pre deti a rodiny B.. Počas troch mesiacov trvania programu sa situácia čiastočne zlepšila, nakoľko nedochádzalo počas prítomnosti pracovníkov k hádkam medzi rodičmi, ani K. a rodičmi a starou matkou. K. si plnila školskú dochádzku lepšie, čoho výsledkom bolo menej neospravedlnených hodín, ako aj skutočnosť, že nemusela robiť komisionálne skúšky. Dňa 04. 09. 2019 bola v čase šetrenia v domácnosti prítomná záchranná služba, ktorá bola privolaná matkou a maloletej K. podávala prvú pomoc. K. požila lieky na depresiu vo väčšom množstve, ako má predpísané. V rozhovore uviedla, že chce ísť na psychiatriu, udávala, že sa cíti zle, ale nechce ísť do reedukačného zariadenia a sľubovala nápravu. Počas nasledujúcej návštevy v domácnosti dňa 16. 09. 2019 rodina sociálne pracovníčky atakovala vulgarizmami a verbalizovala, že budú komunikovať iba s pracovníčkami Centra pre deti a rodiny. Matka uviedla, že navštívili psychiatričku MUDr. H., ktorá po vyšetrení K. jej predpísala lieky, ktoré užíva a údajne sa po ich užití cíti lepšie. Maloletá pri pohovore uviedla, že ju stresuje ráno vstávať do školy, v škole však bola. Maloletá sa priznala, že písala školskej psychologičke, ale rodičom nechce povedať čo v liste bolo. Maloletá uviedla, že odkedy berie lieky predpísané MUDr. H. cíti sa lepšie. K. priznala, že je uzavretá, v triede kamarátky nemá, voľný čas trávi na internete alebo pri televízii. Dňa 29. 11. 2019 bola v Centre pre deti a rodiny B. zorganizovaná metodická prípadová konferencia s cieľom prehodnotiť prácu s rodinou a maloletým dieťaťom, ktorej sa zúčastnili zamestnanci centra, riaditeľ Základnej školy T., triedny učiteľ maloletej K., školský psychológ, ošetrojúca detská lekárka, vedúci oddelenia SPODaSK a sociálna pracovníčka oddelenia SPODaSK, liečebný a sociálny pedagóg, ktorý v minulosti pracoval s rodinou a maloletým dieťaťom. Všetci zúčastnení odborníci sa zhodli na tom, že rodina si neplní svoje funkcie (emocionálnu, výchovnú, ochrannú a socializačnú) dlhodobo a je potrebné prijať také opatrenia, ktoré budú v najlepšom záujme dieťaťa. Dňa 10. 12. 2019 bola doručená OSPODaSK záverečná správa o vykonaných opatreniach Centra pre deti a rodiny B., ktorej obsahom je popis psychologických a sociálnych intervencií a závery z týchto intervencií, z ktorých vyplýva, že cieľ práce s rodinou nebol v oboch oblastiach intervencií na základe odporúčania naplnený. V závere vyhodnotili pracovníci centra spoluprácu s rodinou ako nedostatočnú, rodina zlyháva vo svojich funkciách a preto centrum odporúča využiť iné opatrenia smerujúce k ochrane dieťaťa. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny B. predložil súdu tiež správy Základnej školy T., pediatričky MUDr. Z. a psychiatričky MUDr. H.. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny B. dospel k záveru, že je potrebné zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa z dôvodu, že rodičia naďalej preferujú výchovný štýl bez hraníc a limitov a často krátko správanie maloletého dieťaťa zakrývajú a ospravedlňujú, maloleté dieťa nerešpektuje v rodine autority, rodičia sa nezaoberajú ani potrebou dohľadu nad užívaním liekov maloleťou, kedy si maloletá lieky dávkuje sama, svojvoľne si upravila dávkovanie, preto sa javí uloženie výchovného opatrenia pobytovou formou ako najvhodnejšie riešenie.

7.1. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie výsluchom maloletej, rodičov maloletej, svedkov R. K. a R.. E. R. oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu B. sp. zn. 11P/244/2016 a sp. zn. 9P/201/2017, s pripojenými listinnými dôkazmi a rozhodol napadnutým uznesením.

8. Podľa § 37 ods. 2 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené

- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Podľa § 37 ods. 3 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

9. Odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní podanom žalobcom, súc viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu, preskúmal v danej veci tak napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo a tiež dôvody odvolania a skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalobca sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvého stupňa nestotožňuje, neznamená, že jeho zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozhodnutia kladie vyššie citované zákonné ustanovenie. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Odvolací súd sa s týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje.

10. Na zdôraznenie správnosti iba dodáva, že rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú byť svojim deťom príkladom v osobnom živote, správaním sa i vzťahom k spoločnosti. Ak rodičia nevládajú z nejakých dôvodov plniť túto svoju úlohu do úvahy prichádzajú uloženia výchovných opatrení, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa. Systém výchovných opatrení je podľa § 37 zákona o rodine vybudovaný systematicky od miernejších zásahov k vážnejším zásahom. Každé výchovné opatrenie je zásah do práv a povinností rodičov a osobného života maloletých detí, preto súd musí pristupovať vždy osobitne za konkrétnym účelom, pre ktoré je nariadené.

XX. Súd prvej inštancie v danej veci správne poznamenal, že výchovnými opatreniami sa vykonáva dohľad nad výkonom rodičovských práv a povinností rodičmi a nad dieťaťom. Výchovné opatrenia majú plniť ochrannú funkciu - napomáhať navráteniu riadneho výchovného prostredia, ktoré zabezpečí, že dieťa sa bude vyvíjať v súlade so všeobecne akceptovanými morálnymi zásadami spoločnosti. Pri výbere druhu výchovného opatrenia sa prihliada na to, aby uložené výchovné opatrenie bolo efektívne, t. j. aby prinieslo požadovaný výsledok. Zároveň sa výchovnými opatreniami nemôže zasahovať neprimeraným spôsobom do práv dieťaťa za situácie, keď sa požadovaný výsledok môže dosiahnuť za použitia miernejšej formy výchovného opatrenia.

12. Správne skonštatoval, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky pre uloženie výchovného opatrenia z dôvodu dlhodobo pretrvávajúcich výchovných problémov s maloletou, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, B., u psychologičky R.. D. X. v trvaní šesť mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

13. Odvolací súd tiež poukazuje na skutočnosť, že návrh bol podaný v čase, keď išlo o dlhodobé nevhodné správanie dieťaťa, ktorého výchovu rodičia nevládali. Odvolací súd ako aj súd prvej inštancie

v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých musí vychádzať zo skutkového stavu v čase rozhodovania, nie v čase podania návrhu. Dôvodom je záujem o správne rozhodnutie na základe skutočného stavu veci, ktorý je povýšený nad rýchle rozhodnutie na základe tých skutkových tvrdení a dôkazov v čase podania návrhu. Súd prvej inštancie preto správne reflektoval v rozhodnutí na zmeny v správaní maloletej a návrh na nariadenie výchovného opatrenia ústavnou formou, zamietol. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny namietal a dôvodil tým, že náprava maloletej je len účelová a považoval uloženie výchovného opatrenia pobytovou formou za najvhodnejšie riešenie, ktoré je v záujme maloletého dieťaťa. Maloletá nerešpektuje svojich rodičov a rodičia nedokážu maloletej zabezpečiť adekvátnu starostlivosť a ochranu.

14. V tejto súvislosti odvolací súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že prípade uloženia výchovného opatrenia pobytom maloletej v zariadení Centrum pre deti a rodiny B., by sa tento mohol minúť účinku. Súd pri ukladaní výchovných opatrení sa snaží vždy o čo najmiernejší zásah, ktorým by dosiahol požadovaný cieľ. Odvolací súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že maloletá K. začala spolupracovať, začala navštevovať školu a spolu s rodičmi súhlasia s nariadením výchovného opatrenia formou ambulantného dohľadu a odborného poradenstva nielen pre maloletú ale aj jej rodičov. Predmetné opatrenie by malo byť účinné hlavne z dôvodu práce a poradenstva nielen s maloletou, ale aj s jej rodičmi, ktorí majú zabezpečovať jej výchovu.

15. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že pri rozhodovaní súdu vo veciach maloletých detí je prvou najdôležitejšou požiadavkou to, aby rozhodnutie bolo predovšetkým v záujme maloletého dieťaťa, ďalej aby bolo rešpektované právo dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k rodičom. Najlepší záujem dieťaťa je ustanovený v čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa a hovorí o tom, že pri každej situácii je potrebné sledovať tento záujem, a teda dieťaťu ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, by mal byť daný priestor tieto názory vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú a je potrebné týmto názorom aj venovať patričnú pozornosť. Súd prvej inštancie v danom prípade správne uviedol, že nemožno maloletú potrestať za to, že v konaní začala spolupracovať pod hrozbou odňatia z rodinného prostredia. Odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvej inštancie v plnom rozsahu stotožnil a rovnako súhlasí aj so záverom, že k výchovnému opatreniu je potrebné pristupovať citlivo, s prihliadnutím na psychický stav maloletej a tiež demonštratívne pokusy z minulosti, ku ktorým maloletá pristúpila pre pocit nepochopenia zo strany blízkych osôb a aj zo strany úradov.

16. Odvolací súd na základe vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, ako aj s poukazom na vyššie uvedené dôvody, dospel k záveru, že nariadené výchovné opatrenie súdom prvej inštancie je postačujúce, motivujúce maloletú, ako aj jej rodičov k spolupráci. Povinnosťou úradu bude naďalej sledovať rodinu a výchovu maloletej K. a v prípade, ak výchovné opatrenie neprinesie želaný výsledok, ktorým je zvyčajne zmena postoja niektorého rodiča, resp. oboch rodičov, prípadne zmena postoja maloletej, potom môže tak úrad, ako aj súd využiť aj ďalšie opatrenia, ktorými fakticky alebo právne zasiahne viac do výkonu rodičovských práv a povinností. Povedané inými slovami, ak sa nariadené výchovné opatrenie minie účinku, bude to dôvod na nariadenie výchovného opatrenia ústavnou formou.

17. Zohľadňujúc vyššie uvedené závery, hlavne zlepšené správanie maloletej, ako aj ochotu maloletej a rodičov k spolupráci, odvolací súd vyhodnotil odvolanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako nedôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu

na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).